

Masnedø

Masnedø er en 7 km² ø adskilt fra Sjælland af det ca. 300 m brede og op til 5 m dybe Masnedsund og er forbundet med Falster af Storstrømsbroen og med Sjælland af Masnedsundbroen. Den første bro mellem Sjælland og Masnedø var en jernbanebro opført i 1883. Den anden Masnedsundbro blev åbnet i 1937 samtidig med Storstrømsbroen som en bro til tog og biler. Denne bro var indtil 1985 den eneste bro mellem Sjælland og Falster. Fotoet viser det gamle færgeleje på Masnedø og den nye bro i baggrunden. Foto: Vordingborg Lokalhistoriske Arkiv.

Masnedø har omkring 150 beboere. Øens største virksomhed er Masnedø Kraftvarmeværk, men øen har også tiltrukket et drivhusgartneri, en vindmøllepark og nogle industrivirksomheder. Mest kendt på øen er Masnedøfortet opført 1912-15, der skulle beskytte indsejlingen til Storstrømmen. Fortet har aldrig været anvendt i krigsøjemed og blev afviklet i 1973. Det blev dog indtaget af tyskerne i 1940. I dag er fortet fredet og benyttes bl.a. til kunststillinger og festivaler.

Helt fra 1883 havde øen lodser, som lodsede i Masnedsund og Storstrømmen. Og det fremgik af en betænkning afgivet i 2004 om lodsning i de danske farvande, der lå til grund for ændringen af lods-

loven i 2006, at der blev udført 18 lodsninger fra Masnedø, som gav en indtægt på 45.390 kr. svarende til 2.522 kr. for en lodsning. Den strategiske beliggenhed i det vanskelige farvand i Storstrømmen har medført, at der har været en lodsstation på Masnedø tæt ved en gødningsfabriks silo. På fotoet ses en af DanPilots lodsboade ved siloen.

Lodsvæsenet opførte et lodshus på Masnedø i den sidste halvdel af 1800-tallet. Og det blev overladt til lodsens at vedligeholde huset for egen regning, og i god stand, som lodsdirektoratet skrev i lodsens husbetingelser. Der blev lodset til Nysted og Grønsund.

Ud over huset fik lodsens overladt 6 tdr. land. Lodsdirektoratets fotos viser lodsfartøj nr. 69, som lodsdirektoratets

lodsbaad ved Masnedø blev nummervivet. Styrehuset var 1,35 m bredt og 1,90 m langt.

Lodsbaaden blev efter en ombygning og modernisering i 1962 på Rasmussen og Egholms bådeværft i Vordingborg både anvendt i Smålandshavet og i Grønsund. Ved ombygningen blev båden bl.a. forsynet med en ny 75 HK marinemotor.

Vordingborg fik en ny havn i 2019, som kan modtage 200 m lange skibe, der skal sejle gennem en 70 meter smal rende med 10,4 m dybde ind til havnen. Her ses to Svitzer slæbebåde, som bugserer et stort skib på 177 meter gennem sejlrenden, der lodsens af en lods fra DanPilot.

I dag varetages lodsningen i Masnedø tidligere distrikt af DanPilot. Og på forrige, denne og næste side er vist et eksempel på, hvordan lodsning sker i dag til Vordingborg.

På lodsens bærbare pc med forbindelse til DanPilots simulator i Svendborg ses skibet og de to slæbebåde.

For enden af sejlrenden skal skibet lægges til en kaj på tværs af sejlrenden.

På lodsens computer ses, hvordan skibes skal drejes fra den 70 m brede sejlrende inden for den cirkel, som angiver den plads, der er til rådighed for lodsens manøvre.

På de to billeder ses, hvordan lodsen dirigerer de to slæbebåde, så skibet kan lægges til kajen. Nederst ses de to slæbebåde, der skubber skibet til kaj. Fotos: DanPilot

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening

Lodseriet i Madsnedø indgik senere i Storstrømmen Lodseri, der er beskrevet i menuen om Statslodserierne. Dette lodseri indgik senere i i DanPilot.

Lodstaksterne for Storstrømmen Lodseri indgår i beskrivelsen af Storstrømmen Lodseri, der er beskrevet i menuen om Statslodserier.

Lodsvæsenet fastsatte lodspenge for lokaltakster for Madsnedø Lodseri efter den samlede lodsstrækning ind eller ud af havne, fjorde og i indre farvande. De mange tabeller illustrerer Madsnedø Lodseris strategiske beliggenhed. Taksterne er for året 1883.

Tabeller for Lodspenge.

Tælling.	Publikation.	Nr. 1. fra Madsnedøund				Nr. 2.				Nr. 3. fra Sørdingberg				
		til Søe eller ud fra af Skibergunden.		eller omvendt.		til Søe fra af Omvendte Hest for Madsnedø.				til Søe fra af Omvendte Hest for Madsnedø.				
50 Zonens af Hest.	Hest.	Sommerbetaling.		Vinterbetaling.		Sommerbetaling.		Vinterbetaling.		Sommerbetaling.		Vinterbetaling.		
		Sk.	Q.	Sk.	Q.	Sk.	Q.	Sk.	Q.	Sk.	Q.	Sk.	Q.	
1-5	1-5	1	01	2	47	3	40	4	53	6	..	8	..	
	6	2	12	4	16	4	08	5	41	7	20	9	00	
	7	3	04	4	85	4	76	6	35	8	40	11	20	
	8	4	16	5	55	5	44	7	25	9	00	12	80	
	9	4	08	6	24	6	29	8	31	10	00	14	40	
	10	5	20	6	93	7	14	9	52	12	..	16	..	
	11	5	72	7	63	8	16	10	88	13	20	17	60	
	12. Hest mere.	..	52	..	69	1	13	1	51	1	20	1	80	
	indre 50 Zonen.	1-5	1	05	2	60	2	55	3	40	4	50	6	..
		6	2	34	3	12	3	06	4	08	5	40	7	20
		7	2	73	3	61	3	57	4	76	6	30	8	40
8		3	12	4	16	4	08	5	44	7	20	9	00	
9		3	51	4	68	4	08	6	23	8	10	10	80	
10		3	00	5	20	5	56	7	14	9	..	12	..	
12. Hest mere.		..	30	..	52	..	77	1	02	..	30	1	80	

Tabellen for Udsættelse.

Bægt- fig- hed.	Dyde- gaa- ende.	A' 4.				A' 5.				A' 6.				
		for Waarede Skat til 200 for af Waarede Skat for Waarede, eller smaa- de.				for Waarede Waarede Skat for Waarede til Stammefatte eller Lone.				for Waarede Skat eller Lone, Waarede Skat, Aarsprocent eller Waarede til Stammefatte eller Lone.				
50 Lone og der- over.	Dyde.	Summer- betaling.		Waarede- betaling.		Summer- betaling.		Waarede- betaling.		Summer- betaling.		Waarede- betaling.		
		Rkr.	S.	Rkr.	S.	Rkr.	S.	Rkr.	S.	Rkr.	S.	Rkr.	S.	
50 Lone og der- over.	1-5	4	50	5	87	6	60	8	80	5	40	7	20	
	6	5	28	7	64	7	92	10	56	6	48	8	64	
	7	6	16	8	24	9	32	12	32	7	56	10	08	
	8	7	04	9	30	10	56	13	08	8	64	11	52	
	9	7	92	10	56	11	88	15	84	9	72	12	96	
	10	8	80	11	75	13	20	17	60	10	96	14	40	
	11	9	68	12	91	11	72	19	36	11	88	15	84	
	pr. 1/2 merk.	"		88	1	17	1	33	1	56	1	68	1	44
	Under 50 Lone.	1-5	3	20	4	10	1	56	6	60	4	65	5	40
		6	3	36	5	28	5	94	7	92	4	80	6	48
		7	4	02	6	16	6	56	9	24	5	67	7	56
8		5	28	7	64	7	92	10	56	6	48	8	64	
9		5	14	7	92	8	91	11	88	7	20	9	72	
10		6	01	8	80	9	90	13	20	8	20	10	80	
pr. 1/2 merk.		"		66	"	88	"	90	1	32	"	81	1	68

Tabeller for Dødsenge.

Dag- rig- hed.	Dag- stæ- nde	N ^o 7.		N ^o 8.		N ^o 9.	
		Stubbefæding eller Bøge.		Kronjund.		Guldborg, Århus, Ålb, Harebæls- munde eller Sidskerup.	
50 Tons og der- over.	Døds.	Samme- betaling.		Samme- betaling.		Samme- betaling.	
	1-5	kr. 6	ø. 20	kr. 8	ø. 27	kr. 10	ø. 67
	6	7	11	9	92	9	60
	7	8	68	11	57	11	29
	8	9	92	13	23	12	39
	9	11	14	14	88	11	40
	10	12	40	16	53	16	21
	11	13	61	18	19	17	60
	12	14	82	20	28	18	80
	13	15	103	22	37	19	99
	14	16	124	24	46	20	118
	15	17	145	26	55	21	137
16	18	166	28	64	22	156	
17	19	187	30	73	23	175	
18	20	208	32	82	24	194	
19	21	229	34	91	25	213	
20	22	250	36	100	26	232	
21	23	271	38	109	27	251	
22	24	292	40	118	28	270	
23	25	313	42	127	29	289	
24	26	334	44	136	30	308	
25	27	355	46	145	31	327	
26	28	376	48	154	32	346	
27	29	397	50	163	33	365	
28	30	418	52	172	34	384	
29	31	439	54	181	35	403	
30	32	460	56	190	36	422	
31	33	481	58	199	37	441	
32	34	502	60	208	38	460	
33	35	523	62	217	39	479	
34	36	544	64	226	40	498	
35	37	565	66	235	41	517	
36	38	586	68	244	42	536	
37	39	607	70	253	43	555	
38	40	628	72	262	44	574	
39	41	649	74	271	45	593	
40	42	670	76	280	46	612	
41	43	691	78	289	47	631	
42	44	712	80	298	48	650	
43	45	733	82	307	49	669	
44	46	754	84	316	50	688	
45	47	775	86	325	51	707	
46	48	796	88	334	52	726	
47	49	817	90	343	53	745	
48	50	838	92	352	54	764	
49	51	859	94	361	55	783	
50	52	880	96	370	56	802	
51	53	901	98	379	57	821	
52	54	922	100	388	58	840	
53	55	943	102	397	59	859	
54	56	964	104	406	60	878	
55	57	985	106	415	61	897	
56	58	1006	108	424	62	916	
57	59	1027	110	433	63	935	
58	60	1048	112	442	64	954	
59	61	1069	114	451	65	973	
60	62	1090	116	460	66	992	
61	63	1111	118	469	67	1011	
62	64	1132	120	478	68	1030	
63	65	1153	122	487	69	1049	
64	66	1174	124	496	70	1068	
65	67	1195	126	505	71	1087	
66	68	1216	128	514	72	1106	
67	69	1237	130	523	73	1125	
68	70	1258	132	532	74	1144	
69	71	1279	134	541	75	1163	
70	72	1300	136	550	76	1182	
71	73	1321	138	559	77	1201	
72	74	1342	140	568	78	1220	
73	75	1363	142	577	79	1239	
74	76	1384	144	586	80	1258	
75	77	1405	146	595	81	1277	
76	78	1426	148	604	82	1296	
77	79	1447	150	613	83	1315	
78	80	1468	152	622	84	1334	
79	81	1489	154	631	85	1353	
80	82	1510	156	640	86	1372	
81	83	1531	158	649	87	1391	
82	84	1552	160	658	88	1410	
83	85	1573	162	667	89	1429	
84	86	1594	164	676	90	1448	
85	87	1615	166	685	91	1467	
86	88	1636	168	694	92	1486	
87	89	1657	170	703	93	1505	
88	90	1678	172	712	94	1524	
89	91	1699	174	721	95	1543	
90	92	1720	176	730	96	1562	
91	93	1741	178	739	97	1581	
92	94	1762	180	748	98	1600	
93	95	1783	182	757	99	1619	
94	96	1804	184	766	100	1638	
95	97	1825	186	775	101	1657	
96	98	1846	188	784	102	1676	
97	99	1867	190	793	103	1695	
98	100	1888	192	802	104	1714	
99	101	1909	194	811	105	1733	
100	102	1930	196	820	106	1752	
101	103	1951	198	829	107	1771	
102	104	1972	200	838	108	1790	
103	105	1993	202	847	109	1809	
104	106	2014	204	856	110	1828	
105	107	2035	206	865	111	1847	
106	108	2056	208	874	112	1866	
107	109	2077	210	883	113	1885	
108	110	2098	212	892	114	1904	
109	111	2119	214	901	115	1923	
110	112	2140	216	910	116	1942	
111	113	2161	218	919	117	1961	
112	114	2182	220	928	118	1980	
113	115	2203	222	937	119	1999	
114	116	2224	224	946	120	2018	
115	117	2245	226	955	121	2037	
116	118	2266	228	964	122	2056	
117	119	2287	230	973	123	2075	
118	120	2308	232	982	124	2094	
119	121	2329	234	991	125	2113	
120	122	2350	236	1000	126	2132	
121	123	2371	238	1009	127	2151	
122	124	2392	240	1018	128	2170	
123	125	2413	242	1027	129	2189	
124	126	2434	244	1036	130	2208	
125	127	2455	246	1045	131	2227	
126	128	2476	248	1054	132	2246	
127	129	2497	250	1063	133	2265	
128	130	2518	252	1072	134	2284	
129	131	2539	254	1081	135	2303	
130	132	2560	256	1090	136	2322	
131	133	2581	258	1099	137	2341	
132	134	2602	260	1108	138	2360	
133	135	2623	262	1117	139	2379	
134	136	2644	264	1126	140	2398	
135	137	2665	266	1135	141	2417	
136	138	2686	268	1144	142	2436	
137	139	2707	270	1153	143	2455	
138	140	2728	272	1162	144	2474	
139	141	2749	274	1171	145	2493	
140	142	2770	276	1180	146	2512	
141	143	2791	278	1189	147	2531	

Tabel for Lodspenge.

Dygtig- hed.	Dyb- gaa- ende.	Nr. 10.				Nr. 11.			
		Fra Vordingborg Rhed eller Havn Masnedø Flak, Færgestrømmen eller Storstrømmen til							
		Masnedø eller Stjølør.				Albuca, Smørstøffen eller Ryberg.			
50 Lods og dyb- over.	Dyb.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Kr.	D.	Kr.	D.	Kr.	D.	Kr.	D.
	1-5	17	.	22	67	21	.	28	.
	6	20	40	27	20	25	20	33	60
	7	23	80	31	73	29	40	39	20
	8	27	20	36	27	33	60	44	80
	9	30	60	40	80	37	80	50	40
	10	34	.	45	33	42	.	56	.
11	37	40	49	87	46	20	61	60	
	pr. Rod metr.	3	40	4	53	1	20	5	60
under 50 Lods.	Dyb.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Kr.	D.	Kr.	D.	Kr.	D.	Kr.	D.
	1-5	12	75	17	.	15	75	21	.
	6	15	30	20	40	18	30	25	20
	7	17	85	23	80	22	05	29	40
	8	20	40	27	20	25	20	33	60
9	22	95	30	60	28	35	37	80	
10	25	50	34	.	31	50	42	.	
	pr. Rod metr.	2	55	3	40	3	15	4	30

Tabel for Hjemrejsepenge.

Hjemrejsepenge til Masnedø andrager:	Kr.	D.
fra Orehoved	75
— Stammenakke eller Tærø	1	40
— Stubbekjøbing eller Vogo	2	25
— Grensnød	3	.
— Guldborg	2	25
— Havn eller Hvid	7	.
— Næredalsvande	3	.
— Bislet	4	.
— Masnedø	13	75
— Stjølør	8	75
— Albuca	7	.
— Smørstøffen	11	50
— Ryberg	9	.
— Stege	3	.
— Ruor	3	.
— Kølby	2	25

Lodsen får hjemrejsepenge til stederne nr. 7 og 11. Ved lodsning til Orehoved, Stammenakke og Tærø tilkommer der hjemrejsepenge, når lodsbåden ikke er medbragt af skibet.

Betaling for landsætning ved dertil af skibet særlig tilkaldt lodsbåd andrager 2 kr. om sommeren og 2,50 kr. om vinteren.

Der skal betales etmaalspenge, hvis lodsen bliver længere end 24 timer ved skibet til dets lodsning.

Ud over lodspengene i tabel nr. 1 og 2 skal der betales efter tabel nr. 1 for lodsning fra Vordingborg Rhed eller havn til Masnedø Flak eller omvendt og efter tabel nr. 2 ved lodsning fra Vordingborg Rhed eller Havn til Søs østerud fra af skippergrunden eller til Masnedø Flak eller omvendt, og ved lodsning fra Vordingborg Rhed eller Havn, Masnedø Flak, Færgestrømmen eller Storstrømmen til Orehoved eller omvendt.

Når et skib ved indlodsning til eller udlodsning fra Vordingborg Havn må stoppe op på Rheden for at losse en del af ladningen eller for at supplere den, bliver betalingen at bestemme under et for hele lodsningen efter skibets største dybgående under samme.

Masnødø Lodseri var et af de lodserier, der skulle nedlægges efter ændringen af lodsloven i 1979. Lodseriet indgik senere i Storstrømmen Lodseri, men eksisterede i 1979, hvor Farvandsvæsenet fastsatte lodstakster for Madsnødø Lodseri, der vises på denne og næste side for 1979.

Masnødø Lodseri (1)

Lokaliteter

Lodsninger	Skibe under 100 BRT	Skibe mellem 100-150 BRT	Skibe på og over 150 BRT
* Fra søen (uden for Masnødø NW, Flæk) til:			
Masnødøværket	2	3	6
Vordingborg Sydhavn	3	4	6
Vordingborg Nordhavn	4	5	7
Søen ud for Masnødø (Treltegrund)	3	4	6
Havne på Masnødø sydlige del	2	3	6
Køster/Kalvehave/Grønsund/ Skansepynt/Stubbekebing red	5	7	10
Nyord/Lindholm (Sløge red)	6	8	11
Sløge Havn	9	12	12+3
Søen ud for Grønsund (Tolkert)	7	10	12+2
* Fra Ørehoved til Østersøen			12+4
Fra Sløge til Storstrømmen		11	12+1
Fra Vordingborg Sydhavn eller søen ud for Masnødø (Treltegrund) til:			
Masnødøværket	2	3	5
Havne på Masnødø sydlige del	3	4	6
Ørehoved	3	4	6
Vordingborg Nordhavn	2	3	5
Stubbekebing red/Grønsund (Skansepynt) over Farsø Jord	6	9	12
Køster/Kalvehave	6	7	9
Nyord/Lindholm (Sløge red)	7	8	10
Sløge Havn	8	9	11
Stubbekebing red/Grønsund gennem Masnødøbroen og vest om Masnødø	9	10	12
Søen ud for Grønsund gennem Masnødøbroen og vest om Masnødø	12	12+2	12+4
Fra Masnødøværket til:			
Havne på Masnødø syd	2	3	4
Vordingborg Nordhavn	3	4	4
Stubbekebing red/Grønsund	8	9	11
Køster/Kalvehave	8	9	11
Nyord/Lindholm (Sløge red)	9	10	12
Sløge Havn	10	11	12+1
Søen ud for Grønsund	10	12	12+3
Fra Ørehoved til Korsør			12+3
* Såfremt lodsnag udgår fra: tillægges følgende	1 smf. v. Bredegrund 1 Takalkløse	2 sm 2	3 sm 3

Masnedg Lodseri (2)

Lodninger	Skibe under 100 BRT	Skibe mellem 100-150 BRT	Skibe på og over 150 BRT
<i>Fra Masnedøværket til:</i>			
Karrebøksminde	8	8	11
Guldborg nord for broen	8	9	11
Guldborgsundbroen passeret	9	10	12
Ståldyb anduvning	11	12	12+1
Omsund passeret/Skælskør red	12	12+1	12+2
Albuen/Spødsbjerg/Korsør	12+1	12+2	12+3
<i>Fra Grønsund (Skansøpynt) til:</i>			
Karrebæk red	12	12+2	12+4
Guldborg nord for broen	12+1	12+3	12+5
Guldborgsundbroen passeret	12+2	1+2+4	12+6
Ståldyb anduvning	12+2	12+4	12+6
Omsund passeret	12+2	12+4	12+6
Skælskør red	12+3	12+5	12+7
Korsør red	12+3	12+5	12+7
Nyborg red	12+4	12+6	12+8
Albuen	12+5	12+7	12+9
Thurs Rev	12+6	12+8	12+10
Råge	12+3,5	12+4,5	12+6
<i>Fra Stege til:</i>			
Karrebæk red	12+1	12+3	12+5
Guldborg nord for broen	12+2	12+4	12+6
Guldborgsundbroen passeret	12+3	12+5	12+7
Ståldyb anduvning	12+3	12+5	12+7
Omsund passeret	12+3	12+5	12+7
Skælskør red	12+4	12+6	12+8
Korsør red	12+4	12+6	12+8
Nyborg red	12+5	12+7	12+9
Albuen	12+6	12+8	12+10
Thurs Rev	12+7	12+9	12+11
Lindholm	2	3	5
Koster	3	4	6
Seen ud for Grønsund	12+2	12+4	12+6
Seen ud for Grønsund over Færø Jord	12	12+1	12+3
Nyord	3	4	6
<i>Fra seen ud for Grønsund til:</i>			
Stubbekøbing red	4	5	6
Stubbekøbing Havn			6

* Såfremt lodsningsudgår fra Vordingborg Sydhavn eller Trellegrund tilføjes 1 takstklasse.

Karrebæk Fjord, Guldborg, Nordlolland og Nyord lodserier: Ved lodninger til seen ud for Grønsund tilføjes 4 takstklasser til taksten.

Landsætningspenge

Kr. 8,25

Forhaling takstklasse 1

Omsvajning takstklasse 2

35